

هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A)

هپاتایټس پاژپر ژپری څه شی دی؟

د هپاتایټس (Hepatitis) پاژپر ژپری معنی د ځیگر پروسوب ده. ځیگر یو حیاتي ارگان دی چې مغذي مواد پروسس کوي، وینه فلټر کوي او د انتاناتو سره مبارزه کوي. کله چې ځیگر برسوب وکړي یا زیانمن شي، بنایي فعالیت یې اغېزمن شي. د الکولو ډیر استعمال، ځینې درمل، زهرجن، او ځینې طبي شرایط بنایي د هپاتایټس پاژپر ژپری (Hepatitis) لامل شي.

هپاتایټس پاژپر ژپری (Hepatitis) اکثراً د یو ویروس له امله رامینځته کیږي. په متحده ایالاتو کې، د ویروس هپاتایټس تر ټولو عام ډولونه هپاتایټس ای (Hepatitis A)، هپاتایټس بی (Hepatitis B)، او هپاتایټس سی (Hepatitis C) دي. که څه هم د ویروس هپاتایټس ټول ډولونه بنایي ورته علائم رامینځته کوي، دا د مختلفو لارو څخه خپرېږي، بېلابېل درملني لري، او ځینې یې د نورو په پرتله ډیر جدي دي.

هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) څرنگه خپرېږي؟

د هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) ویروس د اخته خلکو غاښه موادو او وینې کې موندل کیږي. هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) ویروس هغه وخت پېلېږي کله چې یو څوک ویروس تېر کړي، معملاً د:

← له یو شخص څخه بل شخص سره اړیکه

هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) د اخته کس سره د نږدې، شخصي تماس له لارې خپرېږي، لکه د جنسي اړیکو، د ناروغ د پاملرنې، یا د نورو سره د مخدره توکو کارولو له لارې. هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) خورا ساري ناروغي ده، او بنایي خلک حتی د ناروغېدو دمخه دا ویروس خپور کوي.

← ککر خواره او څښاک خوړل

د هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) ویروس خواره په هر وخت کې ککرولی شي: د وده کولو په وخت کې، کرنې وخت کې وخت کې، پروسس کولو وخت کې، اداره کولو او حتی د پخلی کولو وروسته. د خوارو او اوبو ککر تیا اکثراً په هغه هیوادونو کې پېښېږي چې هپاتایټی ای (Hepatitis A) پاژپر ژپری عام وي. که څه هم غیر عادي ده، په متحده ایالاتو کې د خوارو څخه زېږېدلې ناروغی د ککرې تازه او منجمد وارداتي خوارو محصولاتو د خوړلو له امله رامینځته شوي.

د هپاتایټی ای (Hepatitis A) پاژپر ژپری
له خوندي او اغېزمنه واکسینو سره مخنیوي
کیدای شي.

هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A)

هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) د ځیگر یو ساري انتان دی چې د هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) ویروس له امله رامینځته کیږي. هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) واکسین په واسطه مخنیوي کیږي هغه خلک چې په هپاتایټس ای (Hepatitis A) اخته کیږي بنایي د څو اونيو څخه تر څو میاشتو پورې ناروغ وي خو معمولاً په بشپړ ډول روغیږي او د ځیگر دوامداره زیان نلري.

په نادره مواردو کې، هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) د ځیگر کار پرېښودلو او مړینې لامل ګرځي؛ دا اکثره په زارو خلک او د ځیگر نورو جدي ناروغیو لرونکو خلکو کې عام وي.

هپاتایټس ای پاژپر ژپری (Hepatitis A) څومره عامه ده؟

له هغه وخته چې د هپاتایټس ای (Hepatitis A) پاژپر ژپری واکسین په لومړي ځل په 1996 کې وړاندیز شوی و، په متحده ایالاتو کې د هپاتایټس ای پاژپر ژپری قضیې په خورا لوړې کچې راکم شوي. له بده مرغه، په وروستیو کلونو کې د اخته کسانو شمیر مخ په زیاتېدو دی ځکه چې په متحده ایالاتو کې د هپاتایټس ای پاژپر ژپری ډیری پېښې شتون لري. په دې ویاخته کېدل په ابتدایي توګه د یو شخص څخه بل شخص ته د تماس څخه دي، په ځانګړې توګه د هغو خلکو ترمنځ چې مخدره توکي کاروي، هغه خلک چې بی کوره دي، او هغه نارینه چې د نارینه وو سره جنسي اړیکې لري.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

واکسین کول د هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې مخنیو لپاره تر ټولو غوره لار ده.

د هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې واکسین خوندي او اغېزمن دي. د واکسینو لری معمولاً په 2 څلو کولو مشتمل وي. چې هر څل بی د 6 مياشتو په ترڅ کې ورکول کيږي. دواړه څله واکسین کول د هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې پر وړاندې تر ټولو غوره ساتنه کوي.

علايم

پر هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې اخته هر وگړی علايم نه لري. لویان د ماشومانو په پرتله د علايمو لرلو ډیر احتمال لري. که علايم رامینځته شي، دا معمولاً له 2 څخه تر 7 اونيو پورې د انفیکشن وروسته څرگنديږي او پدې کې بنایي شامل وي:

✓ د سترگو او پوټکي ژېروالي تبه

✓ د متيازو رنگ تورېدل او روښانه رنگ بول

✓ اسهال

✓ د بندونو درد

✓ د سترياحساس

✓ خوارو ته بي زړه نه کيږي

✓ د معدې خرابېدل

✓ استفراغ کول

✓ د معدې درد

علايم معمولاً د 2 مياشتو څخه کم دوام کوي، که څه هم ځيني خلک بنایي تر 6 مياشتو پورې ناروغه وي.

تشخيص او درملنه

يو ډاکټر کولی شي معلومه کړي چې ایا تاسو د هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې لری ستاسو د علايمو په اړه بحث وکړي او د وينې نموني اخلي. د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) د علايمو د درملني لپاره، ډاکټران معمولاً د آرام، کافي تغذيي او مایعاتو سپارښتنه کوي. ځيني خلک به په روغتون کې طبي پاملرني ته اړتيا ولري.

نړيوال سفر او هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A)

که تاسو پلان لری هغه هیوادونو ته سفر وکړی چې د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) عام دی، د سفر دمخه د واکسین کولو په اړه خپل ډاکټر سره خبرې وکړی. په هغو هیوادونو کې ښاري سیمو، ریزورتونو، او لوکس هوتلونو ته تلونکي مسافر چې هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې عام دی اوس هم په خطر کې دي. نړيوال مسافر په دې ناروغی اخته شوي، حتی که دوي په منظم ډول خپل لاسونه مینځل او د هغه څه په اړه محتاطو و چې دوي څښلي او خورلي.

د هپیتایټس ای ژېر ژېرې (Hepatitis A) واکسین سپارښتنه کيږي لپاره ده:

ماشومانو

- ټول هغه ماشومان چې عمر ونه بې له 12 څخه تر 23 مياشتو پورې وي
- ټول ماشومان او تنکي ځوانان چې د 2 څخه تر 18 کلونو عمر لري چې مخکې بې د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې واکسین نه دی ترلاسه کړی (د "کيچ اپ" واکسین کولو په نوم يادېږي)

هغه خلک چې د هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې لپاره ډیر خطر لري

- نړيوال سفر کوونکي
- هغه نارينه چې له نارينو سره جنسي اړيکې لري
- هغه خلک چې مخدره توکي کاروي يا ستن کوي (ټول هغه څوک چې غیرقانوني مخدره توکي کاروي)
- هغه خلک چې اقتضا کېدو لپاره کار کېدو له لارې خطر لري
- هغه خلک چې تمه بې کيږي د نړيوال شخص خپلولو سره نږدې شخصي اړيکه ولري
- هغه خلک چې بې کوره دي

هغه خلک چې د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) انتان څخه د جدي ناروغی خطر لري

- هغه خلک چې د ځيگر اوردمهاله ناروغی لري، پشمول د هپیتایټس بی (Hepatitis B) او هپیتایټس سي (Hepatitis C)
- HIV يا اېډز لرونکي خلک

نور خلک چې د واکسینو کولو سپارښتنه ورته کيږي

- امیندواره میرمنې د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) په خطر کې دي یا د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) انتان څخه د جدي پایلو خطر ولري
- هر هغه څوک چې د واکسین غوښتنه کوي

تاسو کولی شئ حتی د مخ کېدو وروسته هم د انتان مخه ونیسئ.

که تاسو په تیرو 2 اونيو کې د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) ویروس سره مخ شوي یاست، د واکسین کولو په اړه خپل ډاکټر سره خبرې وکړی. د هپیتایټس ای پا ژېر ژېرې (Hepatitis A) واکسین یو خپل واکسین کول د هپیتایټس مخنیوي کې مرسته وکړي که چېرې د تماس څخه وروسته په 2 اونيو کې دننه ورکړل شي. ستاسو د عمر او روغتیا پورې اړه لري، ستاسو ډاکټر ممکن د هپیتایټس ای (Hepatitis A) واکسین سر بیره د ایمون گلوبولین وړاندیز وکړي.

د لاس مینځل په مخنیوي کې اړین رول لوبوي.

د لاسونو د ښه حفظ الصحي تمرین کول - په شمول د تشناب کارولو وروسته په صابون او گرمو اوبو سره د لاسونو مینځل، د پمپر بدلول وخت کې، او د خوارو چمتو کولو یا خورلو دمخه - د هپیتایټس ای (Hepatitis A) پا ژېر ژېرې په گډون د ډیری ناروغیو د خپرېدو په مخنیوي کې اړین رول لوبوي.